τρεῖς· τέσσερες πρόκριτοι Ἕλληνες τοῦ χωριοῦ, πῆγαν ἀπάνω στὰ Βοδενὰ καὶ κατάγγειλαν στὶς τουρκικὲς ἀρχὲς, ὅτι τὴ νύχτα ὁ Βούλγαρος παπᾶς τοῦ χωριοῦ καὶ οἱ σχισματικοὶ συγχωριανοί τους, παρὰ τὶς αὐστηρὲς διαταγὲς τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, λειτουργῆσαν τὰ Χριστούγεννα, παραβιάσαντες τὴν πόρτα.

Ἔγιναν ἔξω φρενῶν ἡ τουρκικὲς ἀρχές. Καϋμακάμηδες καὶ ἀστυνόμοι, ζανταρμάδες καὶ ἀζάδες, τραβήξανε ἀμέσως νὰ κατεβοῦνε στὸ Ριζάρι, νὰ πιστοποιήσουνε τὸ ἔγκλημα καὶ νὰ λάβουν μέτρα αὐστηρὰ καὶ παραδειγματικὰ ἐναντίον ἐκείνων ποὺ ἀσεβήσανε στὶς διαταγὲς τοῦ... «ντιβανιοῦ» καὶ στὰ φιρμάνια τοῦ Σουλτάνου...

Κατεβαίνουν λοιπὸν κάτω καὶ τί νὰ ἰδοῦν:

Γιαραβιασμένη τῆς ἐκκλησιᾶς ἡ κλειδωνιὰ, κεριὰ ἀκόμα ἀναμμένα στὰ μανουάλια, καντήλια ποὺ καίγανε γιορταστικὰ ἔμπρὸς στὶς ἅγιες εἰκόνες, βουλγαρικὰ βιβλία ἐκκλησιαστικὰ ἀπὸ ἐδῶ κι' ἀπ' ἐκεῖ στὰ ἀναλόγια καὶ ἡ εἰκόνα τῆς «Γεννήσεως» μπροστὰ-μπροστά. Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔφθαναν τὰ πειστήρια αὐτὰ, μοσχοβολοῦσεν ἀκόμα ἀπὸ τὸ λιβάνι ὅλος ὁ ναός.

— Ἰντεψὶζ κιαραταρλάρ! Οὔτε διαταγὲς ἀκοῦτε, οὔτε τοῦ πολυχρενεμένου μας Σουλτάνου τὰ φιρμάνια σέβεσθε!... Χριστούγεννα γιωρτάσανε ἐδῶ!... φώναξαν οἱ Τοῦρκοι ἀγριεμένοι.

Κι' ἔδεσαν μάτσο τοὺς Βουλγάρους τοῦ χωριοῦ, μὲ τὸν Βουλγαρόπαπα μπροστὰ μπροστά.

— Μωρὲ ἀμὰν, ἐφέντη μου! Ἀμὰν, πασᾶ μου, δὲν λειτουργήσαμε ἐμεῖς!

Καὶ πέσανε στὰ πόδια τους καὶ τοὺς φιλοῦσαν τὰ παπούτσια!

— Τότε ποιὸς ἐλειτούργησε ἐδῶ! Μὴν κατεβῆκαν οἱ Ἅγιοι μόνοι τους καὶ λειτουργήσανε Χριστούγεννα;

Οἱ Ἕλληνες τοῦ χωριοῦ θὰ λειτουργήσανε!....

— Λειτουργήσανε τοῦ χωριοῦ οἱ Ἕλληνες, μὲ βουλγάρικα βιβλία! Τὸ καμουτσίκι μωρὲ Μεχμέτ. Ποῦ εἶνε τὸ καμουτσίκι, μπρέ; Γιὰ δόσ' τους κάμποσες δυνατὲς, νὰ ἰδοῦν ποὺ θέλουνε νὰ μᾶς στραβώσουνε μπροστὰ στὰ ἴδια μας τὰ μάτια!...

* * *

Δεμένοι, οἱ σχισματικοὶ τοῦ Ριζαριοῦ, μὲ τὸν παπᾶ τους πρῶτον - πρῶτον μπροστὰ, στάλθηκαν στὴ Θεσσαλονίκη καὶ κλείστηκαν στὸ Γεντὶ-Κουλέ. Ἀνάσανε καὶ τὸ χωριό.

Δὲν γιώρτασε Χριστούγεννα κι' ἐκείνη τὴ χρονιὰ, ἀλλὰ ποτὲ δὲν πανηγύρισε μὲ τόση ἀνακούφισι, τόση εὐφροσύνη καὶ χαρὰ, τοῦ Θεοῦ τὴ Γέννησι, ὅσο τὴ χρονιὰ ἐκείνη, τὴν ἀξέχαστη...

Ὁ Βούλγαρος παπᾶς δὲν ξαναφάνηκε πλέον ἐκεῖ καὶ οἱ χωρικοὶ ἄρχισαν πάλιν ἀναμεταξύ τους τὶς παλὲς τὶς σχέσεις καὶ τὶς παλὲς ἀγάπες, τὶς ἐπισκέψεις, τὶς εὐχὲς καὶ τὰ καλοσωρίσματα, ὅπως τὸ εἴχανε οἱ προγονοί τους καὶ ὅπως τὰ ἤθελε γιὰ ὅλους ὁ νεογεννηθεὶς Χριστὸς, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἄνοιξεν ἡ ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ ἀκόμα.

Μὰ εἶχαν ἀνοίξει καὶ λειτουργοῦσαν σὰν ἐκκλησίες ἡ καρδιές!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ἄναψε τὰ κεριὰ καὶ κατέβασε καὶ τὴν εἰκόνα τῆς «Γεννήσεως».

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΤΟ ΣΩΣΤΟΤΕΡΟ

Δυὸ Γάλλοι φιλόλογοι συζητοῦσαν κάποτε ἂν εἶνε σωστότερη ἔκφρασι τὸ «Βάλτε μου νὰ πιῶ» ἢ «Δῶστε μου νὰ πιῶ». Ἐπειδὴ ὁ ἕνας ὑποστήριζε τὸ πρῶτο καὶ ὁ ἄλλος τὸ δεύτερο, ἀποφάσισαν νὰ ζητήσουν τὴ γνώμη κάποιου φίλου τους Ἀκαδημαϊκοῦ. Ἐκεῖνος, περίφημος λόγιος ἀλλὰ καὶ μπεκρῆς, μόλις ἄκουσε τὶς ἀπόψεις των, τοὺς εἶπε:

— Κ' οἱ δυὸ ἔχετε ἄδικο. Τὸ σωστότερο θᾶταν ἂν λέγατε: «Πᾶμε νὰ πιοῦμε!...»

— Ἰντεψίζηδες! εἶπεν ὁ Καϋμακάμης.

ΑΠΟ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ •

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΑ ΦΑΡΔΕΙΑ ΠΑΝΤΑΛΟΝΙΑ

Ἐπιτέλους ἐγνώσθη ποῦ ὀφείλεται ἡ μόδα τῶν μακρυῶν καὶ φαρδειῶν πανταλονιῶν, τῶν τσάρλεστον ὅπως τὰ λέμε. Τὸ ἀπεκάλυψε ὁ λόρδος - δήμαρχος τοῦ Λονδίνου σὲ μιὰ συνέντευξί του. Ἰδοὺ τί λέει:

«Οἱ «Ὀξόνιενς», ὅπως λέγονται οἱ φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὀξφόρδης, εἶνε, κατὰ γενικὸν κανόνα, ἐξαιρετικὰ φίλαθλοι. Ἐπειδὴ δὲ μὲ τὰ στενὰ πανταλόνια ἐχρειάζονταν πολλὴ ὥρα γιὰ νὰ βγάζουν μέσα στὸ γυμναστήριο, μαζὺ μὲ τὰ πανταλόνια τους καὶ τὰ παπούτσια τους καὶ νὰ φορέσουν τὰ παπούτσια τοῦ σπὸρ, ἐπενόησαν τὰ μακρυὰ καὶ φαρδειὰ πανταλόνια. Χάρις σ' αὐτὰ μποροῦν νὰ φοροῦν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ πανταλονάκι τοῦ σπὸρ καὶ τα ἀθλητικὰ παπούτσια, τὰ ὁποῖα χάρις εἰς τὸ μάκρος καὶ τὸ φάρδος τῶν πανταλονιῶν δὲν φαίνονται σχεδὸν καθόλου. Ἔτσι μποροῦν, μόλις φτάνουν στὸ γυμναστήριο, νὰ βγάζουν μόνο τὸ πανταλόνι καὶ νὰ εἶνε ἕτοιμοι γιὰ τὸ σπὸρ καὶ μετὰ πάλι φορῶντας τὸ πανταλόνι νὰ εἶνε ἕτοιμοι γιὰ τὸ μάθημα ἢ γιὰ τὸν περίπατο!»

ΤΟ ΠΙΣΤΟΛΙ ΤΟΥ ΑΠΕΛΠΙΣΜΕΝΟΥ

Στὸ βεστιάριο τῆς «Γαλλικῆς Κωμωδίας» στὸ Παρίσι ὑπάρχει ἕνα παληὸ, παμπάλαιο πιστόλι, τὸ ὁποῖο χρησιμοποιεῖται κάπου-κάπου σὲ ὡρισμένα ἔργα τοῦ ρεπερτορίου. Ἡ ἱστορία τοῦ πιστολιοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖο περιῆλθε στὴν «Γαλλικὴ Κωμωδία» εἶνε περιεργη καὶ κωμικοτραγική.

Κάποιος νέος ποὺ εἶχε τὴ μανία νὰ φτειάνη στίχους ἔστειλε κάποτε στὸν διευθυντὴ τοῦ θεάτρου μιὰ τραγωδία. Ἡ διεύθυνσις τοῦ θεάτρου τὴν ἀπέρριψε ἀσυζητητὶ, γιατὶ δὲν ἦταν ὄχι γιὰ παίξιμο, ἀλλὰ οὔτε κἂν γιὰ διάβασμα, καὶ τὴν ἐπέστρειψε στὸν συγγραφέα της. Τότε ἐκεῖνος ἔγραψε στὸν διευθυντὴ τοῦ θεάτρου κ. Ἀμπὺς ἕνα γράμμα γεμᾶτο ἀπελπισία, μέσα στὸ ὁποῖο ἐόνιζε ὅτι ἡ οἰκονομική του κατάστασις ἦταν φρικτὴ καὶ ὅτι ὑπελόγιζε ἀκριβῶς στὴν τραγωδία ἐκείνη γιὰ νὰ ἀνορθωθῆ οἰκονομικῶς. Ἐν τέλει δὲ παρακαλοῦσε τὴν διεύθυνσι τοῦ θεάτρου, ἀφοῦ ἀπέρριψε τὸ ἔργο του, νὰ τοῦ στείλη τοὐλάχιστον μιὰ χρηματικὴ βοήθεια, ἀπειλῶντας ὅτι ἂν δὲν τοῦ τὴν ἔστελαν θ' αὐτοκτονοῦσε.

Στὴν ἐποχή μας ἕνα τέτοιο γράμμα θὰ ἔκανε τὸν διευθυντὴ νὰ γελάση καὶ νὰ τὸ πετάξη στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων. Τὴν ἐποχὴ ὅμως ἐκείνη ὁ κόσμος ἦταν πιὸ αἰσθηματικὸς καὶ φιλάνθρωπος. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρου ἔστειλε τὸν γραμματέα του στὸ σπίτι τοῦ ἀγνώστου συγγραφέως. Ὁ γραμματεὺς τὸν βρῆκε ξαπλωμένον στὸ κρεββάτι του μ' ἕνα πιστόλι στὸ διπλανό του τραπέζι.

Κάθησε κοντά του, τὸν παρηγόρησε, τὸν συμβούλειψε νὰ κάνη ὑπομονὴ καὶ τοῦ ἔδωσε διακόσια φράγκα ἐκ μέρους τῆς διευθύνσεως τοῦ θεάτρου.

Μετὰ τρεῖς μῆνες ὅμως ὁ νέος ξανάκανε τὰ ἴδια.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρου ἐθύμωσε τότε, ἐκάλεσε τὸ νέο καὶ τοῦ εἶπε:

— Κύριε, μάθετε ὅτι ἂν σᾶς κατεβῆ ἄλλη φορὰ νὰ μᾶς ἀπειλήσετε μὲ νέο γράμμα σας θὰ ἔχετε νὰ κάνετε μὲ τὸν κύριο.

Καὶ τοῦ ἔδειξε ἕναν ἀστυνόμο μὲ πολιτικὰ ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ, τὸν ὁποῖο εἶχε εἰδοποιήσει προηγουμένως.

Ὁ ἀστυνόμος ἔψαξε τότε τὸν νέο καὶ στὶς τσέπες του βρῆκε τὸ πιστόλι τῆς ἀπελπισίας, τὸ ὁποῖο κατέσχεσε καὶ παρέδωσε στὴν διεύθυνσι τοῦ θεάτρου γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιῆ στὰ διάφορα ἔργα!